

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Mitigatieplan Bonegraafseweg 3 te Ochten

Aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2023-0213
Datum:	13 december 2024
Samensteller:	[REDACTED]
Collegiale toets:	[REDACTED]
Opdrachtgever:	[REDACTED]
Contactpersoon:	[REDACTED] (Buro SRO Oost B.V.)

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

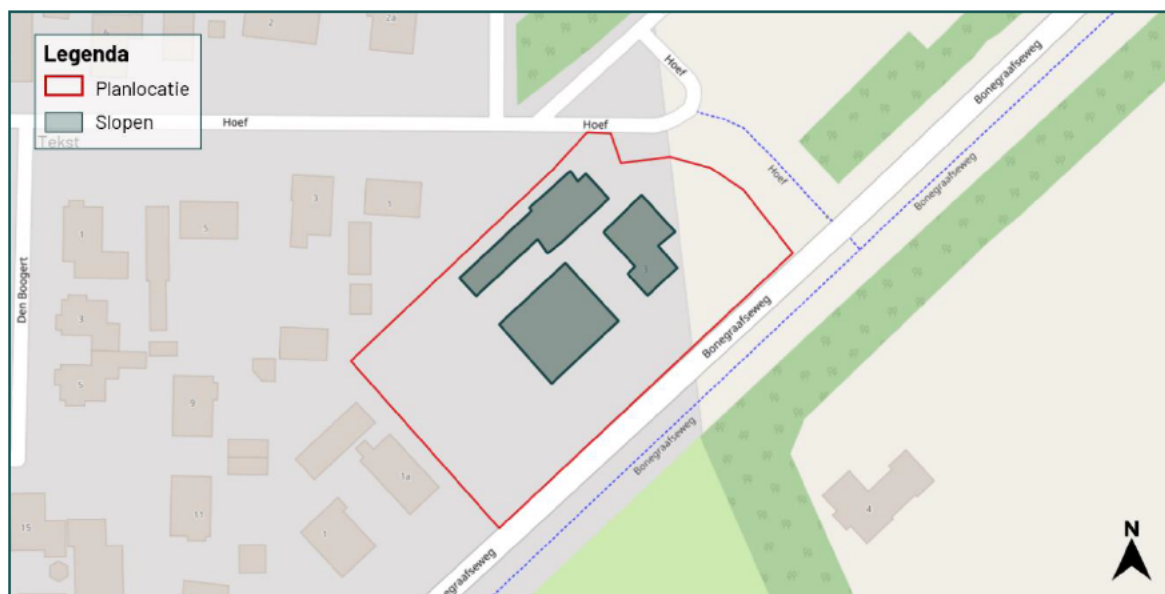
1	Projectinformatie	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Soorten	5
1.3	Beoogde werkzaamheden en planning	5
1.4	Periode ontheffing	5
1.5	Wettelijk kader	5
2	Mitigerende maatregelen	7
2.1	Huismus	7
3	Staat van instandhouding	9
3.1	Huismus	9
4	Wettelijk belang	12
4.1	Volksgezondheid	12
5	Alternatievenafweging	14

1 Projectinformatie

1.1 Aanleiding

Aan de Bonegraafseweg 3 te Ochten zijn een woning en 2 bijgebouwen gesitueerd. Op deze locatie zijn voornemens om de bebouwing te slopen ten behoeve van de realisatie van 7 nieuwe woningen (figuur 1.1).

Figuur 1.1 De planlocatie gelegen aan de Bonegraafseweg 3 te Ochten. Op de planlocatie heeft de initiatiefnemer voornemens om de bebouwing te slopen ten behoeve van nieuwbouw woningen.

In het kader van de ruimtelijke procedure is middels een ecologische quickscan getoetst of de voorgenoemde werkzaamheden leiden tot verstoring of schade aan beschermde flora en fauna. Uit deze quickscan bleek dat negatieve effecten op voorhand niet uitgesloten konden worden voor de huismus (Pickert, 2023). Middels een technische dak inspectie is vastgesteld dat de te slopen woning een functionele betekenis heeft als nestlocatie voor de huismus (Pickert, 2023). Voorliggend Mitigatieplan is opgesteld voor een aanvraag omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit.

Plangebied

De te slopen woning is opgetrokken uit bakstenen muren, deels met spouw en betreft een zadeldak met dakpannen. De bijgebouwen betreffen deels stallen en deels kapschuren. Beide gebouwen zijn opgetrokken uit een combinatie van bakstenen muren, damwandplaten en een golfplaten dak. Het plangebied is grotendeels verhard en beschikt over een onderhouden tuin. Een uitgebreidere beschrijving van het plangebied en een fotografische impressie hiervan zijn opgenomen in de rapportage van de quickscan (Pickert, 2023).

1.2 Soorten

Er wordt een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit (hierna: vergunning) aangevraagd voor het wegnemen van 3 nestlocaties van de huismus. Voor de exacte nestlocaties en gebruikte openingen wordt verwezen naar de rapportage van de technische dak inspectie (Pickert, 2023).

Tussen de uitgevoerde dak inspectie en het opstellen van dit mitigatieplan zit meer dan een jaar tijd, waardoor ook het eerder uitgevoerde bureauonderzoek wordt geactualiseerd. Hiervoor is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opnieuw geraadpleegd om te checken of externe personen of partijen waarnemingen hebben gedaan die relevant zijn in voorliggend project. Hiervoor is een check gedaan op waarnemingen die relevant zijn in kader van de beoogde ruimtelijke ingreep wat betreft locatie (binnen circa 100 m van de planlocatie) en soortgroepen. De meest recente datum van raadpleging in de NDFF is d.d. 29 augustus 2024. Tijdens deze raadpleging zijn geen waarnemingen aangetroffen die aanvullend zijn op voorliggende onderzoeksresultaten en relevant zijn binnen voorliggend mitigatieplan.

1.3 Beoogde werkzaamheden en planning

De werkzaamheden op de planlocatie bestaan uit sloop van de woning en twee bijgebouwen en de realisatie van 7 woningen. Hierbij is sprake van het wegnemen van 3 huismusnesten (Pickert, 2023). Onderstaand is een lijst van relevante werkzaamheden opgenomen.

- slopen van woning en bijgebouwen; algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- kappen van bomen: kapwerkzaamheden en afvoer hout;
- dempen van sloten: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie van 7 woningen: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhand (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

In het kader van de bovengenoemde werkzaamheden vinden tevens onderstaande activiteiten plaats:

- Oprichten bouwdepot/werkplaats;
- Dagelijks verkeer en allerhande activiteiten van werknemers.

1.4 Periode ontheffing

De vergunning wordt aangevraagd vanaf 1 september 2025 tot 31 december 2029. In deze periode is reeds een eventuele uitlooptijd [REDACTED]. Door onvoorziene omstandigheden kunnen werkzaamheden mogelijk niet tijdig worden opgestart of uitgevoerd. Daarnaast is een extra periode ingecalculeerd voor het mogen [REDACTED] van de tijdelijke voorzieningen, nadat de permanente voorzieningen gerealiseerd zijn en er een gewenningsperiode heeft plaatsgevonden.

1.5 Wettelijk kader

Bevoegd gezag kan een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit verlenen indien wordt voldaan aan de volgende voorwaarden onder het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl):

Vogelrichtlijn (art. 8.74j)

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. er is sprake van een wettelijk belang;
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van desbetreffende soort.

Beslistermijn

Bevoegd gezag heeft de wettelijke termijn van 8 weken om een aanvraag tot omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit te beoordelen (Ow art. 16.64 lid 1). Het bevoegd gezag kan deze termijn eenmaal met ten hoogste zes weken verlengen (Ow art. 16.64 lid 2). Indien een beschikking niet binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn kan worden gegeven, deelt het bestuursorgaan dit aan de aanvrager mede en noemt het daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (Awb art. 4.14 lid 1). Indien een beschikking op aanvraag niet tijdig door het bestuursorgaan wordt gegeven, verbeurt het bestuursorgaan aan de aanvrager een dwangsom voor elke dag dat het in gebreke is, doch voor ten hoogste 42 dagen (Awb art. 4.17 lid 1) tot een maximum van €2072.

2 Mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten te verzachten, te voorkomen en/of functies te herstellen zijn mitigerende maatregelen benodigd. Deze maatregelen worden voor de huismus beschreven.

2.1 Huismus

Werken buiten de kwetsbare periode

Voor de huismus is er sprake van twee kwetsbare periodes. Dit betreffen het broedseizoen en gedurende slechte winterse omstandigheden. In het broedseizoen is de huismus het meest kwetsbaar. Het broedseizoen loopt van 1 maart t/m 31 augustus (BIJ12 Huismus, 2023). Buiten het broedseizoen zijn huismussen weinig tot niet gebonden aan de nestlocatie, maar hebben huismussen gedurende de winter een beschutte rustplaats nodig.

Realiseren permanente voorzieningen

De initiatiefnemer heeft voornemens de nieuwe situatie te realiseren voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden van de huidige bebouwing. Voor de huismus worden de alternatieve voorzieningen gerealiseerd in de pannendaken van de nieuwbouw. Hier worden de drie onderste rijen dakpannen toegankelijk gehouden voor huismussen. Dit wordt gewaarborgd door het plaatsen van vogelschroot op de 4e panlat of door het achterwege laten van vogelschroot (figuur 2.1). Het is hierbij van belang dat er sprake is van voldoende ruimte onder de dakpannen. Ook moet de dakruimte onder de drie onderste rijen dakpannen toegankelijk zijn voor huismussen. De dakpannen dienen derhalve niet volledig op de panlatten te rusten, zoals bij platte daken vaak het geval is. Op deze manier biedt de nieuwbouw voldoende nestgelegenheid voor de huismus.

Indien het niet mogelijk is om de daken van de nieuwbouw toegankelijk te maken voor de huismus, dienen minimaal 6 inbouwstenen (type VivaraPro NK MU 07) in de gevel gebouwd te worden. De voorzieningen zijn bewezen effectief. De kasten worden op een hoogte van minimaal 3 meter geplaatst en met de invliegopeningen op minimaal 50 cm uit elkaar. De kasten dienen geplaatst te worden op oriëntaties waarbij deze niet teveel opwarmen in warmere periodes en waar voldoende groen aanwezig is voor de huismus om te foerageren.

Ongeschikt maken nestlocaties

Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden worden de daken onder begeleiding van een ter zake deskundige ecoloog ongeschikt gemaakt. Het ongeschikt maken gebeurt middels het handmatig verwijderen van de dakpannen waardoor de dakruimte bloot komt te liggen. Het ongeschikt maken van de daken vindt plaats in de periode 1 september 2025 t/m 29 februari 2026. Indien er sprake is van een vorstperiode (minimaal 5 aaneengesloten dagen met een dagtemperatuur onder het vriespunt), of andere omstandigheden die uitstel van de werkzaamheden rechtvaardigen, wordt het ongeschikt gemaakt uitgesteld tot gunstigere omstandigheden.

Realiseren tijdelijke alternatieve voorzieningen

De initiatiefnemer heeft voornemens de nieuwe situatie te realiseren voorafgaand aan de sloop van de huidige situatie. In de nieuwe situatie wordt er voldoende nestgelegenheid gerealiseerd voor de huismus om in de nesten. Met de aanwezigheid van de nieuwe situatie en derhalve de aanwezigheid van de permanente voorzieningen, zijn geen tijdelijke voorzieningen benodigd om de periode tussen het ontoegankelijk of ongeschikt maken van de huidige nesten te overbruggen. Na de realisatie van de permanente voorzieningen geldt een minimale gewenningsperiode van 3 maanden.

Figuur 2.1 Het plaatsen van vogelschroot op de 4^e panlat waarborgt dat de drie onderste rijen dakpannen toegankelijk wordt gehouden voor huismussen.

Behouden van leefgebied huismussen

De sloopwerkzaamheden hebben uitsluitend invloed op de huismusnesten. De groenstructuren die onderdeel zijn van het functioneel leefgebied van huismussen blijven behouden.

3 Staat van instandhouding

3.1 Huismus

Lokaal

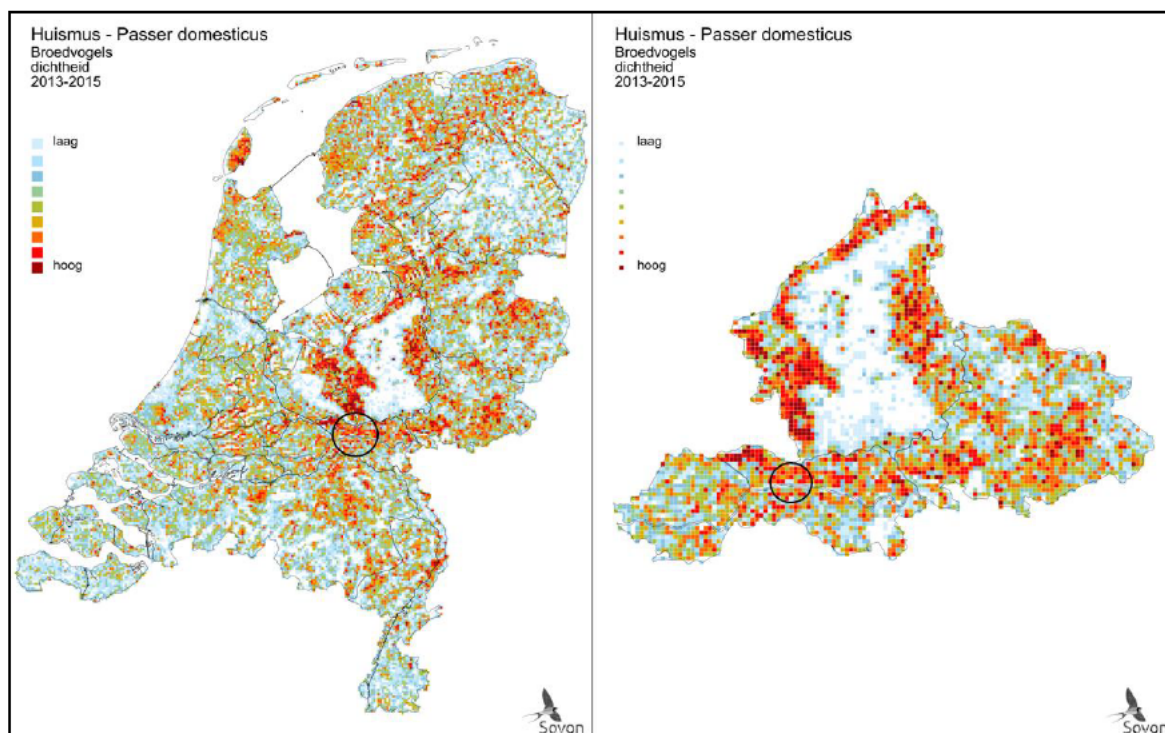
De planlocatie is gelegen in Ochten, een dorp gelegen in de provincie Gelderland. Ochten en de directe omgeving van de planlocatie worden gekenmerkt door bebouwd gebied met eromheen agrarisch gebied. De bebouwing in de omgeving van de planlocatie bestaat uit vrijstaande woningen. Richting het centrum van Ochten betreffen de woningen voornamelijk rijwoningen.

Blom Ecologie heeft in 2022 een aanvullend huismussenonderzoek uitgevoerd in Ochten (Dekkers, 2022). In dit aanvullende huismussenonderzoek zijn in totaal 13 huismusnesten vastgesteld. In Ochten zijn tussen 2014 en 2024 in totaal circa 200 waarnemingen bekend van huismussen (NDFF 2014-2024). Van deze waarnemingen zijn er circa 140 huismusnesten vastgesteld, waarvan 1-10 huismussen per waarneming. De waargenomen nestlocaties zijn geconcentreerd in het centrum van Ochten (NDFF 2014-2024), waarmee geconcludeerd kan worden dat de kolonie huismussen vooral in het centrum van Ochten is gesitueerd. De dichtstbijzijnde nesten zijn aanwezig op circa 250 m afstand van de planlocatie. De exacte verdeling van de huismussenpopulatie in Ochten kan niet met zekerheid worden vastgesteld. Gezien Blom Ecologie één aanvullend huismusonderzoek heeft uitgevoerd in Ochten en huismussen ook binnen een straal van 100 m van de planlocatie zijn waargenomen, is het mogelijk dat de lokale populatie groter is dan het nu is vastgesteld. Over het algemeen beschikt het dorp over voldoende jaargroene structuren en nestgelegenheid. Derhalve kan gesteld worden dat er sprake is van een grote lokale huismussenpopulatie.

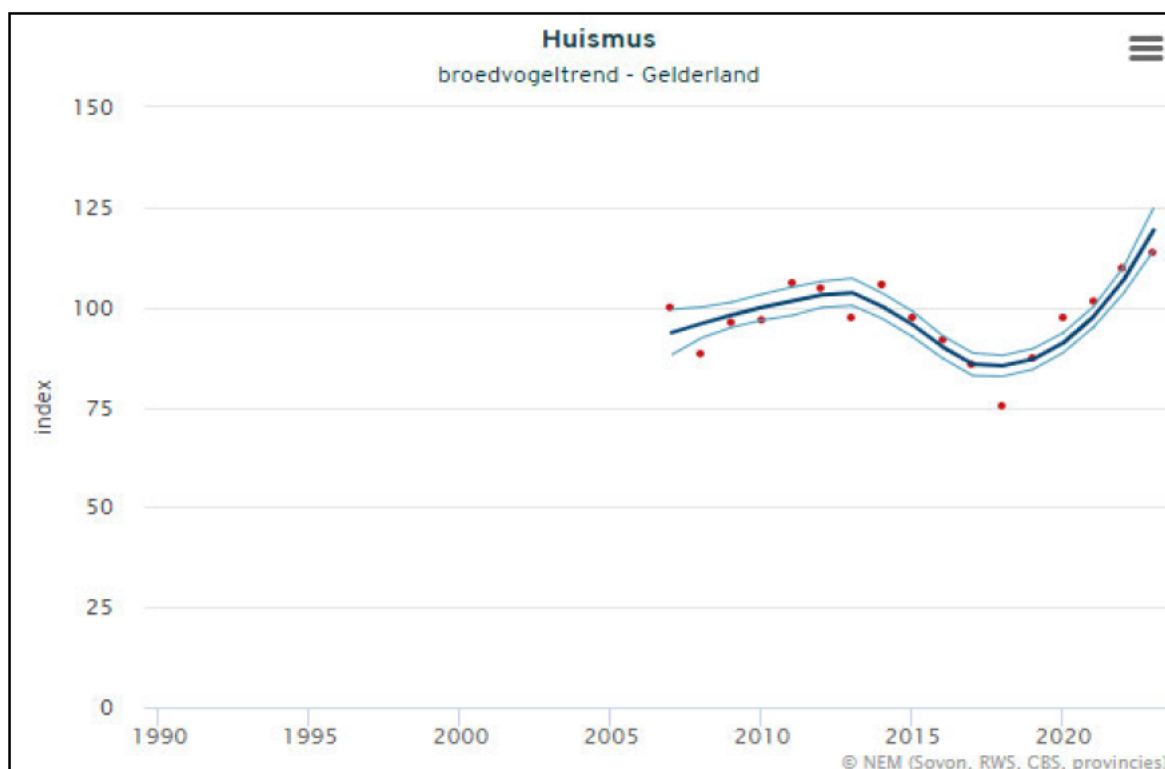
In de beoogde ruimtelijke ingreep wordt essentieel leefgebied niet aangetast maar komen wel 3 huismusnesten te vervallen (Pickert, 2023). In verhouding tot het totaal aantal huismusnesten in de omgeving, is er slechts sprake van aantasting van een beperkt aantal huismusnesten. Uit het aanvullende onderzoek naar de huismus blijkt dat er in de directe omgeving van de planlocatie voldoende nestgelegenheid is in de bebouwing (Dekkers, 2022). Derhalve zijn voor de huismussen, waarvan de nestlocatie ten gevolge van de beoogde ontwikkeling worden weggenomen, voldoende alternatieve nestlocaties beschikbaar. Tevens waarborgen de mitigerende maatregelen dat er voldoende alternatieve nesten aanwezig zijn en dat er geen negatieve effecten ontstaan ten aanzien van de staat van instandhouding van de huismus. Gezien de aanwezigheid van geschikt leefgebied, een grote lokale huismuspopulatie, voldoende alternatieve nestlocaties, beperkte aantasting van huismusnesten en met het opvoeren van de mitigerende maatregelen, blijft de lokale staat van instandhouding van de huismus gewaarborgd.

Regionaal

Gelderland is een van de provincies met de hoogste aantal landelijke broedvogeldichtheden (figuur 3.1; SOVON, 2024). De regionale broedvogeltrend geeft dit ook weer, waarbij vanaf 2018 de huismuspopulatie in Gelderland significant toeneemt (figuur 3.2; SOVON, 2024). Op regionaal niveau leidt het komen te vervallen van 3 huismusnesten niet tot significante effecten op de staat van instandhouding van de huismus. Doordat de staat van instandhouding op lokaal niveau wordt gewaarborgd, wordt het ook op regionaal niveau gewaarborgd. Daarnaast worden 3 nestlocatie gemitigeerd, waardoor er vóór, tijdens en na de werkzaamheden voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig zijn.

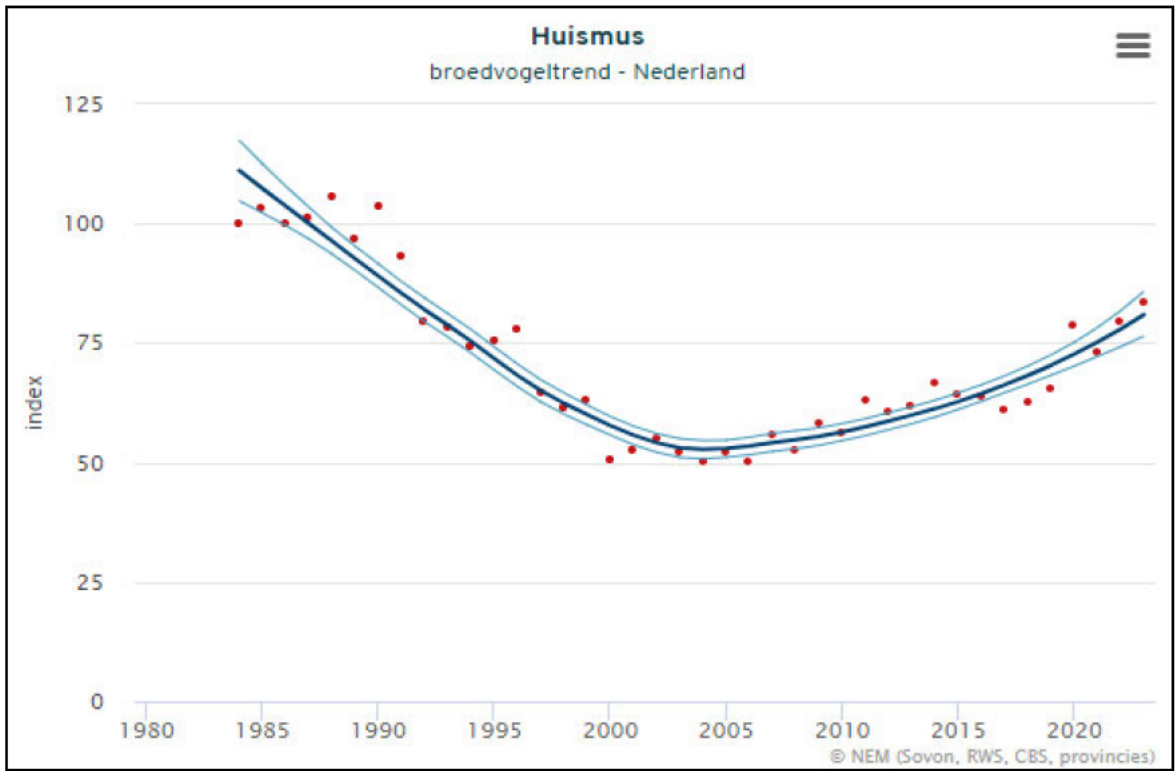
Figuur 3.1 De broedvogeldichtheid van de huismus in Nederland (links) en in Gelderland (rechts) in de periode 2013-2015. De regio van de planlocatie is met zwart omcirkeld (bron: SOVON, 2024).

Figuur 3.2 Regionale broedvogeltrend van de huismus in de periode 2007-2023 (bron: SOVON, 2024).

Landelijk

De landelijke broedpopulatie van de huismus wordt geschat op 600.000 tot 1.000.000 broedparen (SOVON, 2024). In de afgelopen 12 jaar laat de broedvogeltrend van de huismus een significante toename zien (figuur 3.3; SOVON, 2024). Gezien de staat van instandhouding op regionaal en lokaal niveau wordt gewaarborgd, wordt het ook op landelijk niveau gewaarborgd.

Figuur 3.3 Landelijke broedvogeltrend van de huismus in de periode 1984-2023 (bron: SOVON, 2024).

4 Wettelijk belang

Conform Bkl art. 8.74 wordt een vergunning alleen verleend als de activiteit nodig is met een wettelijk belang. De vergunning wordt aangevraagd op grond van de Volksgezondheid (Bkl, art. 8.74j, lid 1b, 1° en art. 8.74k, lid 1b, 3°).

4.1 Volksgezondheid

Gezondheidsrisico's door vochtproblemen en schimmel

De te slopen bebouwing is gebouwd tussen 1950 en 1980. Aan de bebouwing is geringe of slecht onderhoud gepleegd. In de vloeren, kozijnen en muren is sprake van schimmelvorming en er zijn vochtproblemen aanwezig, waardoor de bebouwing in slechte staat verkeert (zie figuur 4.1 en Bijlage 1). In de bebouwing is tevens sprake van slechte isolatie, waardoor het binnenklimaat ongezond is.

Vochtige bebouwing en de hieraan gerelateerde schimmelgroei en toename van overlast door huisstofmijten verhogen het risico op gezondheidsproblemen, zoals astma, luchtwegklachten, luchtweginfecties en allergieën (RIVM, 2012a). Het meldingspunt van milieu gerelateerde gezondheidsklachten van de GGD meldt dat de meerderheid van de klachten gerelateerd zijn aan schimmels en vocht in het binnenmilieu van huurwoningen (RIVM, 2012a; RIVM, 2013). De aanwezigheid van sporen van schimmels in de bebouwing kan aanleiding geven tot gezondheidsklachten. Schimmels kunnen, naast sporen, ook vluchtige organische stoffen verspreiden. Tevens kunnen fragmenten van schimmeldraden in de lucht geraken. Deze fragmenten bevatten stoffen die luchtwegen kunnen irriteren. Ook kunnen ze giftige secundaire metabolieten bevatten. Ook deze schimmelbestanddelen kunnen gezondheidsklachten geven (RIVM, 2012a). Naar schatting neemt de kans op luchtwegklachten in vochtige woningen met een factor van 1.5 toe (Fisk et al. 2007). Vochtproblemen worden gedeeltelijk veroorzaakt door de afwezigheid van een goede ventilatie. In geval van niet- of slecht geïsoleerde gebouwen is een verbetering van de ventilatie niet voldoende. De huidige bebouwing is dermate aangetast door vocht en schimmel dat renovatie middels isoleren deze problemen niet kan oplossen. Met de sloop en nieuwbouw van de bebouwing worden de vocht- en schimmelproblemen verholpen en wordt er een verbeterde situatie gevormd welke resulteren in een verbetering van de levenskwaliteit van de bewoners.

Figuur 4.1 Schimmelvorming en vochtophoping in de woning aan de Bonegraafseweg 3 te Ochten. Schimmel en vocht is aanwezig in de kozijnen, vloer en muren en onder het dak. Schimmels en vocht hebben de woning dermate aangetast dat sloop en nieuwbouw de enige optie is vanuit het belang Volksgezondheid. Zie overige foto's in Bijlage 1.

Gezondheidsrisico's tijdens zomerse omstandigheden

Niet of slecht geïsoleerde woningen warmen snel op tijdens zomerse omstandigheden. In de woning en hierbij met name in de ruimten ter hoogte van niet geïsoleerde daken en ramen kunnen de temperaturen hoog oplopen als gevolg van warm zomerweer. Gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden lopen uiteen van klachten als vermoeidheid en hoofdpijn tot ernstige ademhalingsproblemen en hartfalen. Dit kan leiden tot ziekenhuisopname en sterfte waarbij het risico met name aanwezig is voor de kwetsbare groep oudere bewoners. Vanuit de woonomstandigheden vormen mensen een risicogroep die woonachtig in woningen die onvoldoende gekoeld (kunnen) worden door slechte isolatie of ventilatiemogelijkheden. Met de sloop en nieuwbouw van de huidige woning waarbij het verbeteren van de wooncondities en daarbij ventilatie en isolatie van de woningen zullen resulteren in een stabiel microklimaat waarbij hoge temperaturen worden voorkomen (RIVM, 2012b; RIVM, 2014). Een stabiel en koeler binnenklimaat vermindert de gezondheidseffecten van warme weersomstandigheden voor bewoners. De beoogde werkzaamheden hebben derhalve een positief effect op de volksgezondheid.

Gezondheidsrisico's door verslechtering luchtkwaliteit en door klimaatverandering

De uitstoot van broeikasgassen leidt niet enkel tot klimaatverandering maar ook tot een verslechtering van de lokale en zelfs regionale luchtkwaliteit. Bij dezelfde processen als waar CO₂ vrijkomt, worden ook aerosolen geproduceerd die de luchtkwaliteit verslechteren (KNMI, 2024). Bij verbranding van fossiele brandstoffen, zoals gebeurt in CV ketels van individuele woningen of blokverwarmingsinstallaties, komen (ultra)fijnstoffen, stikstofoxiden en natuurlijk CO₂ vrij (Milieucentraal, 2024). Een slechte lucht leidt tot diverse klachten zoals klachten aan de luchtwegen als hoesten, piepen en kortademigheid. Ook bestaande chronische long- of hart- en vaatziekten kunnen erdoor verergeren (RIVM, 2012c).

De CO₂ van onder andere verwarmingsinstallaties draagt tevens bij aan een toename aan hittestress. Door klimaatverandering neemt de frequentie en intensiteit van hittegolven toe die leiden tot gezondheidsklachten bij (voornamelijk oudere) bewoners van een stedelijk gebied (Oleson et al., 2013). Het gasloos aansluiten en verduurzamen van de nieuwbouw woningen binnen het plangebied leidt niet alleen tot een reductie van de CO₂ uitstoot, maar ook door de hogere isolatiewaarde kunnen de woningen beter koelte vasthouden tijdens hittegolven.

Met de sloop en nieuwbouw van woningen worden de woningen van het gasnetwerk afgehaald en wordt het energielabel verbeterd. Hierdoor zal naast het verbeteren van het wooncomfort ook de warmte van de woningen beter worden vastgehouden, waarmee de uitstoot van fossiele brandstoffen aanzienlijk wordt verminderd. Het nieuwbouwen en verduurzamen van de woningen dient derhalve de volksgezondheid op lokale, regionale, landelijke en zelfs de mondiale schaal.

5 Alternatievenafweging

Conform Bkl art. 8.74 wordt een vergunning alleen verleend als er geen andere bevredigende oplossing voor het verrichten van de activiteit bestaat.

Locatie

Gezien de werkzaamheden zullen plaatsvinden op het perceel van de initiatiefnemer, zijn de werkzaamheden locatie gebonden. Indien de werkzaamheden op een andere locatie in de directe omgeving plaats moet vinden, dient hiervoor ruimte vrijgemaakt te worden. De directe omgeving van de planlocatie bestaat tevens uit bebouwd gebied met gemeentelijk groen. Voor het realiseren van een woning met bijgebouwen, zou de bestaande bebouwing en gemeentelijk groen uit moeten wijken. Dit zou negatieve effecten hebben op bestaande natuurwaarden, zoals mogelijk aanwezige nestlocaties en/of leefgebied van de huismus. Het uitvoeren van de sloop- en nieuwbouw werkzaamheden op de bestaande planlocatie resulteert derhalve niet tot meer negatieve effecten op natuurwaarden ten opzichte van het uitvoeren van de werkzaamheden op een andere locatie. De werkzaamheden zijn derhalve locatie gebonden.

Werkwijze

In de beoogde ruimtelijke ontwikkeling is de initiatiefnemer voornemens om de huidige woning en 2 bijgebouwen te slopen ten behoeve van de realisatie van 7 nieuwbouw woningen.

Het is niet mogelijk om de huidige bebouwing te behouden. In de huidige staat is er sprake van vochttophoping en schimmelvorming in de bebouwing (zie figuur 4.1 en Bijlage 1). Voor het behoud van nesten dient het onder de daken van de bebouwing droog te blijven. Door de vocht- en schimmelproblemen niet aan te pakken, zullen op den duur de dakruimtes niet geschikt zijn voor de huismus om onder te broeden, waardoor op de lange termijn nesten worden aangetast. Daarnaast zal de woning in dermate slechte staat verkeren dat er in wonen niet mogelijk zal zijn wegens gezondheidsredenen. Bij leegstand van de bebouwing zal het in standhouden van voedselbronnen voor de huismus achteruitgaan en verdwijnen, waardoor de huidige nesten niet in stand gehouden kunnen worden.

Een andere mogelijkheid is het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden. Zoals behandeld in Hoofdstuk 4 verkeert de bebouwing in dermate vervallen staat dat schimmel- en vochtproblemen niet opgelost kunnen worden middels renovatiewerkzaamheden. Daarnaast zal er ook sprake zijn van aantasting en verstoring van huismusnesten bij renovatiewerkzaamheden. Gezien de huidige staat van de woningen, is er geen andere optie dan sloop en nieuwbouw. Tevens heeft Gemeente Neder-Betuwe eisen gesteld in de woonvisie dat er meer huismus moet wonen in het woningtekort tegen te gaan (Gemeente Neder-Betuwe, 2022). De sloop van de huidige bebouwing en de nieuwbouw van 7 woningen op de planlocatie draagt bij aan de woonvisie van de gemeente.

Planning

Gezien de ontwikkeling sloop en nieuwbouw betreft, is het niet mogelijk om alle werkzaamheden buiten het broedseizoen van de huismus uit te voeren, welke valt in 1 maart t/m 31 augustus (BIJ12 Huismus, 2023). Derhalve wordt voorafgaand aan de start van de werkzaamheden buiten het broedseizoen de nestlocaties van de huismus ongeschikt gemaakt en alternatieve voorzieningen aangeboden. Hierbij worden negatieve effecten op de huismus zo minimaal mogelijk gehouden.

Conclusie

Voor de activiteit geldt geen andere bevredigende oplossing om het doel te bereiken.

Bronvermelding

- Dekkers, J., 2022. Aanvullend onderzoek ecologie Oranjarahof te Ochten. Aanvullend onderzoek naar huismus en vleermuizen in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.
- Gemeente Neder-Betuwe, 2022. Wonen voor iedereen. Programma wonen 2022-2030. 33p.
- Fisk, W.J., Q. Lei-Gomez, M.J. Mendell (2007). Meta-analysis of the associations of respiratory health effects with dampness and mold in homes. *Indoor Air* 2007; 17: p. 284-96.
- Milieu Centraal. (z.d.). *Luchtvervuiling: tips tegen fijnstof*. <https://www.milieucentraal.nl/klimaat-en-aarde/milieuproblemen/luchtvervuiling-en-fijnstof/>
- Oleson, K. W., Monaghan, A., Wilhelmi, O., Barlage, M., Brunsell, N., Feddema, J., Hu, L., & Steinhoff, D. F. (2013). Interactions between urbanization, heat stress, and climate change. *Climatic Change*, 129(3-4), 525-541. <https://doi.org/10.1007/s10584-013-0936-8>
- Pickert, R.C., 2023. Quickscan Wet natuurbescherming Bonegraafseweg 3 te Ochten. Oriënterend onderzoek ecologie in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), GGD-richtlijn medische milieukunde, schimmel en vochtproblemen in woningen. RIVM Rapport 609300022/2012a
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), GGD-richtlijn medische milieukunde, gezondheidsrisico's van zomerse omstandigheden. RIVM Rapport 609400007/2012b
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Meldingen van milieu gerelateerde gezondheidsklachten bij GGD'en, vierde inventarisatie 2011-2012. RIVM-rapport 200000004/2013
- Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), Effecten van klimaat op gezondheid, Actualisatie voor de Nationale Adaptatiestrategie (2016). RIVM Rapport 2014-0044.
- Smog en gezondheid - GGD-richtlijn medische milieukunde (2012c). In RIVM, *RIVM* (RIVM Rapport 609400006/2012). Geraadpleegd op 7 oktober 2024, van <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/609400006.pdf>

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2023)

Kennisdocument Huismus (*Passer domesticus*)

Gebruikte websites

www.ndff.nl

www.sovon.nl

Bijlage 1 Schimmelvorming en vochtproblemen

Bijlage 1 Schimmelvorming en vochtophoping

Bewijslast van de schimmelvorming en vochtophoping in de woning aan de Bonegraafseweg 3 te Ochten.

BLOM ECOLOGIE

Verbindt natuur en samenleving

Koeweistraat 2

4181 CD Waardenburg

0418 820 288

blomecologie.nl